

Nem hiába?

Időpont: 1952. augusztus 24. Szentháromság ünnepe utáni 11. vasárnap

Alapige: 1Kor 15,1-11.

Eszetekbe juttatom továbbá, atyámfiái, az evangéliomot, melyet hirdettem néktek, melyet be is vettetek, melyben állotok is, Amely által üdvözültök is, ha megtartjátok, aminémű beszéddel hirdetem néktek, hacsak nem hiába lettetek hívőkké.

Mert azt adtam előtökbe főképpen, amit én is úgy vettem, hogy a Krisztus meghalt a mi bűneinkért az írások szerint; És hogy eltemettetett; és hogy feltámadott a harmadik napon az írások szerint; És hogy megjelent Kéfásnak; azután a tizenkettőnek; Azután megjelent több mint ötszáz atyafinak egyszerre, kik közül a legtöbben mind máig élnek, némelyek azonban el is aludtak;

Azután megjelent Jakabnak; azután mind az apostoloknak; Legutolszor pedig mindenk között, mint egy idétlennek, nekem is megjelent.

Mert én vagyok a legkisebb az apostolok között, ki nem vagyok méltó, hogy apostolnak neveztessem, mert háborgattam az Istennek anyaszentegyházát.

De Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok; és az ő hozzám való kegyelme nem lőn hiábavaló; sőt többet munkálkodtam, mint azok mindnyájan de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme.

Akár én azért, akár azok, így prédikálunk, és így lettetek ti hívőkké.

Aki nem az eredményért dolgozik, hanem a kötelességteljesítés hajtja, akinek tehát nem a haszon, vagy a dicsőség a fő célja, hanem az, hogy urához való hűségét megmutassa a szolgálatában, még az sem tudja magát teljesen szabaddá tenni munkájában az eredmény utáni vágytól. Még annak is fáj a hiábavaló munka. Az eredmény fellelkesít, a kudarc lehangol mindenkit. A hiábavalóság látása letöri a munkakedvet, s elveszi az életerőt.

A mai igében két munkásszívbe nyerünk bepillantást, mindkettőnek meg kellett ismernie a hiába végzett munka fájdalmát. Az egyik Pál apostol, a másik maga Isten. Az apostol az igehirdető munkájával kapcsolatban kénytelen felvetni a kérdést: Nem volt-e hiábavaló a korinthusi igehirdetésem? Isten a megváltó munkájával kapcsolatban néz szembe ezzel a kérdéssel: Nem volt-e hiábavaló a kegyelmem?

1. Pál azt a hírt kapja Korinthusból, hogy a gyülekezetben megingott a halottak feltámadásába vetett hit. Szomorúsággal tölti el ez a hír, s ezért levelében emlékezteti a korinthusiakat, hogy mennyiszor prédikált nekik erről a kérdéstről. Hát hiábavaló volt az igehirdetése? „*Csak nem hiába lettetek hívőkké*”? /2b.v./ Ezt a kérdést veti fel a gyülekezetnek. Ezzel kapcsolatban rámutat az igehirdetés fontosságára s igen komoly mondatokat mond arról, hogy miért kell komolyan venni az igehirdetést s miért nagy felelősség minden hiábavaló istentisztelet.

a/ „*Mert azt adtam előtökbe, amit én is úgy vettem*”, mondja a 3. versben. A pap tehát nem a maga tudományát hirdeti, nem a saját véleményét mondja el valamilyen kérdésről, hanem megbízott, akinek azt kell továbbadnia, amit ő is úgy vett. Hírnök, akinek azt kell közhírré tenni, aminek kihirdetésével megbízták. Küldönc, aki üzenetet hoz nekünk megbízójától. Amikor hallgatjuk, nem őt hallgatjuk tehát, hanem azt, akinek megbízásából szól, az Istent. Nagy és roskasztó felelősség ez a papra, nem pedig dicsőség, melynek fényében sütkérezve szavainak megdönthetetlen tekintélyt követelhet. Ez azonban az én dolgom. Ezért engem fog majd

felelősségre vonni Isten s akkor kitűnik, hogy elegyítetlenül hirdetem-e az Ő üzenetét, vagy emberi bölcsesség hitető beszédével kevertem össze. A ti dolgotok az, hogy olyan felelősséggel hallgassátok az ige hirdetését, mintha maga Isten szólna általunk. Lukács 10,16-ban ezt mondta Jézus a tanítványainak: „*Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket megvet, engem vet meg; és aki engem vet meg, azt veti meg, aki engem elküldött.*” Istent veti meg tehát, aki az ige hirdetését megveti. Az őt megszólító Istennel nem áll szóba az, aki az ige hirdetésre nem figyel.

b/ Mikor Pál arra gondol, hogy ige hirdetésének tartalmát ő is úgy vette, itt nem csak Istenre gondol, hanem emberekre is, akiken keresztül Isten üzenete eljutott hozzá. Gondol Ananiásra, aki először hirdette neki Isten megtérésre hívó üzenetét, a damaskusi tanítványokra, akik között először volt keresztény közösségben, a feltámadás tanúira, akik elmondták neki a feltámadott Krisztus megjelenéseit s gondol a prófétákra, akik régen megjövendölték mindezt az írásokban /3b, 4b v./ Isten és közte tehát hatalmas emberi láncolat van. Ez a hatalmas emberi láncolat az egyház. A pap tehát Istennek az egyházon keresztül jövő üzenetét tolmácsolja. Amit mond, a mögött évezredek s embermilliók közös meggyőződése van. Amit mond, annak igazságát vértanúk vére pecsételte meg. Emberek mentek halálra érte. Így hallgatod-e most is ezt az ige hirdetését? Vagy hiábavalóvá teszed s megszakítod az egyház bizonyoságtételének évezredes láncolatát?

c/ Az egyház bizonyoságtévői nem misztikus sejtelmekről beszélnek, hanem tényekről beszélnek. 1János 1,1-3 is ezt mondja: „*Ami kezdettől fogva vala, amit hallottunk, amit szemekkel láttunk, amit szemléltünk, és kezeinkkel illettünk, ...hirdetjük néktek*” Pál is ezekre a tényekre utal. Krisztus váltságmunkája: halála, feltámadása, megjelenése nem mese, hanem tény. Emberek voltak s közülök – mondja az apostol – a legtöbben mind máig is élnek, akik szem és fültanúi voltak mindennek. Bizonyoságtételük olyan biztos, hogy nem is szükséges minden tényt felsorolni. A feltámadott Jézus megjelenései közül pl. nem említi a húsvéti asszonyok és az emmausi tanítványok előtti megjelenést.

Minden ige hirdetésben a tanúk hatalmas sorozata áll tehát előtted. Hiszel-e nekik? Ha hiábavaló számodra az ige hirdetés, az azt is jelenti, hogy hazugnak minősítéd ezeket a tanúkat!

d/ A tanúk sorában utolsónak mindig ott van maga az ige hirdető. Pál is felsorakozik alázatosan a korinthusiak előtt a tanúk utolsó helyére s elmondja, hogy neki is volt találkozása az élő Krisztussal.

Így állok oda elétek minden ige hirdetésben én is, a ti papotok s kérlek, higgyétek el, hogy a szívem teljességéből szól a szájam, hogy mindenekelőtt magamnak prédikálom azt, amit prédikálok. Ha nem vetett meg Isten engem, az utolsót, az idétlent, hanem tetszett neki szabad kegyelme szerint szolgálóknak sorába iktatni s közétek küldeni, ne vessetek meg ti sem és ne tegyétek hiábavalóvá az ige hirdetésemet! Tudom, hogy egyszer nekem is felelnem kell arról, hogy mit prédikáltam nektek, de tudom, hogy egyszer nektek is felelni kell majd arról, hogy hogyan fogadtátok a prédikációt. Bárcsak ne hiába lettünk volna hívőkké: ti sem, én sem!

2. A másik szív, amelybe betekintést enged mai igénk: az Istené. Ez a tekintet a hiába vett kegyelemről beszél nekünk s ezt kérdi: Nem vettétek-e hiába Isten kegyelmét?

Hát lehet a kegyelmet hiába venni? Sajnos lehet. Az adós szolga példázata (Máté 18,21-35) is ezt mutatja. A király elengedte megfizethetetlen adósságát, tízezer talentumot, de ő nem tudta elengedni felebarátjának a 100 pénznyi tartozást. A kegyelmet elfogadta, talán hálálkodott is érte, de az elfogadott kegyelem nem tudta rávenni őt arra, hogy ő is gyakorolja a kegyelmet.

A saját életünk is bőven szolgál példával. Hányszor könyörögtünk mi is kétségbeesetten kegyelemért Istenhez, mikor utolérték bűneink, mikor miattuk botrány fenyegetett, mikor Isten büntető ostorát éreztük suhogni felettünk fenyegető közelségben s mikor megkaptuk a kegyelmet, milyen hamar elpárolgott belőlünk minden hála érette, milyen hamar elfeledkeztünk minden ígéretünkről s milyen hamar visszaestünk oda, ahonnan a kegyelem felemelt! Isten hosszútűrő kegyelme nem megtérésre indított (Róma 2,4), hanem további bűnökre bátorított fel.

Mi az oka annak, hogy Istennek hozzánk való kegyelme oly sokszor lőn hiábavalóvá?

a/ Nem látom elég nagynak a kegyelmet, mert nem látom elég nagynak a megbocsátott bűneimet. Figyeld meg, miképp beszél magáról Pál? Mintha a mai evangéliumi szentlecke publikánusa állna előttünk. Isten megbocsátotta már, s mivel az Isten bocsánata teljes, el is felejtette már, hogy Pál Saul korában háborgatta az anyaszentegyházat, Pál azonban nem felejtette el. Észben tartja, hogy honnan emelte őt fel a kegyelem. Az emberek tarthatják őt nagynak, legnagyobbnak is az apostolok között, ő csak úgy tud nézni magára, mint valami koraszülött, idéltlen, korcs keresztyénre, kit irgalomból hagyott életben az atya. Csak az veszi komolyan a kegyelmet, aki komolyan veszi a bűnt.

b/ Nem látom elég nagynak a kegyelmet, mert nem látom a kegyelem árát. Figyeld meg, hogy Pál újra meg újra beszél arról, hogy mibe került a kegyelem! Krisztusnak kellett meghalni a bűneinkért /3.v./. Aki csak hallott erről, az talán túl tudja magát tenni rajta, de aki tanúja volt, aki átélte, annak számára felejthetetlen a keresztre feszített Krisztussal való találkozás. Csak az veszi komolyan a kegyelmet, aki komolyan veszi a keresztt borzalmát.

Hiábavalóvá tenni Istennek a Fia életébe került kegyelmét, kegyelemből megszólító igéjét, milyen sértés ez Isten felé! Csoda-e, ha a hiába vett kegyelemért megharagszik a kegyelmes Isten, mint az adós szolga példázatában a király s beszünteti a kegyelmet? A kegyelemmel való visszaélésnek egyszer azután az a büntetése, hogy nincs többé kegyelem. El tudod-e, el mered-e mondani Pállal: „Az ő hozzám való kegyelme nem lőn hiábavaló”? Vagy Istennek kell elmondani feletted Pállal a szomorú megállapítást: „Hiába lettetek hívők”? Isten ezért üzent ma nekünk a hiábavalóvá tett ígéről és a hiábavalóvá tett kegyelemről, hogy a mai igehallgatás kegyelme ne legyen hiábavalóvá az életünkben, hanem megteremje a maga gyümölcseit.

Ámen.